

Justis- og
beredskapsdepartementet

Tildelingsbrev 2022

Domstoladministrasjonen

28. januar 2022

Innhold

1.	Innledning	2
2.	Samfunnsoppdrag.....	2
3.	Utfordringer, muligheter og prioriteringer	3
4.	Mål, retningslinjer og oppdrag for 2022.....	4
4.1.	Mål og retningslinjer for 2022	4
4.2.	Oppdrag	5
5.	Styring og kontroll i Domstoladministrasjonen	7
5.1.	Internkontroll	7
5.2.	Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet	8
6.	Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen	9
7.	Dialog og rapportering i 2022.....	10
7.1.	Dialog 2022.....	10
7.2.	Rapportering 2022.....	10
7.3.	Behov for informasjon og øvrig rapportering	11
7.4.	Regelverksarbeid	12
7.5.	Anslagsendringer regelstyrte poster	12
7.6.	Forklaringer til statsregnskapet.....	12
8.	Budsjettrammen og fullmakter for 2022	13
8.1.	Budsjettrammen	13
8.2.	Delegering av fullmakter iht. Stortingets budsjettvedtak.....	16
8.3.	Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet	16

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2021–2022) fra Justis- og beredskapsdepartementet, Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) fra Finansdepartementet og Innst. 6 S (2021–2022).

Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak 15. desember 2021 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2022, jf. økonomireglementet § 7 og bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

Justis- og beredskapsdepartementet har fastsatt følgende overordnede sektormål for justis- og beredskapssektoren:

- Rettssikkerhet
- Trygghet i samfunnet
- Godt og tilgjengelig lovverk
- Kontrollert og bærekraftig innvandring
- Lav kriminalitet
- Godt forvaltede polarområder

Stortingets retningslinjer for Domstoladministrasjonens virksomhet og hovedutfordringene slik de er beskrevet i Prop. 1 S (2021–2022), jf. domstolloven § 33 annet ledd, følges opp i dette tildelingsbrevet for 2022.

Departementet gjør oppmerksom på at Domstoladministrasjonen har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer eller avvik, og fremme forslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i bestemmelser om økonomistyring i staten.

2. Samfunnsoppdrag

Det er et grunnleggende prinsipp at domstolene i Norge er uavhengige.

Domstoladministrasjonen ble opprettet for å støtte opp om og sikre at den dømmende virksomhet i domstolene er uavhengig av den utøvende makt. Domstoladministrasjonen har ansvaret for den sentrale administrasjonen av domstolene og jordskifterettene i Norge.

En kjerneoppgave er å forvalte midlene Stortinget bevilger til domstolene og foreta nødvendige prioriteringer når ikke annet fastsettes gjennom Stortingets behandling. Domstoladministrasjonen har også ansvar for å sørge for organisasjonsutvikling, kompetansetiltak og kommunikasjonsarbeid i domstolene. Et annet ansvarsområde som i dag står sentralt for videreutviklingen av domstolene er ansvar for drift og utvikling av IKT-systemer.

Domstoladministrasjonen skal legge til rette for at domstolene og jordskifterettene kan møte utfordringene de stilles overfor. Dette handler til syvende og sist om at domstolene skal avgjøre de sakene de får til behandling. På en forsvarlig måte og til rett tid.

3. Utfordringer, muligheter og prioriteringer

I regjeringens politiske plattform, Hurdalsplattformen, fremgår det at strukturen for domstolene fra før domstolreformen 2021 skal gjeninnføres. Det skal gjøres unntak for domstoler der domstolleder, kommunene i rettskretsen og de ansatte gjennom sine tillitsvalgte er enige om å opprettholde dagens struktur. Departementet vil i løpet av kort tid komme tilbake til hvordan dette konkret skal følges opp. Videre fremgår det av Hurdalsplattformen at det også skal utredes hvordan mindre domstoler kan styrkes for å gjøre de mindre sårbare, og regjeringen vil legge til rette for at domstoler kan samarbeide bedre. Det er derfor allerede fra 2022 bevilget 20 mill. kroner til å ansette flere embetsdommere ved rettssteder der det er få embetsdommere i dag, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022).

Departementet viser i denne forbindelse til Stortingets vedtak 217, jf. Innst. 134 L (2020–2021), der «Stortinget ber regjeringen sikre at alle rettssteder skal bestå og være bemannet. Ved rettssteder som i dag har fire faste dommerårsverk eller mindre, skal nivået på dagens antall årsverk knyttet til kjernevirksomheten opprettholdes».

Det er i de senere årene bevilget mye midler til domstolene, blant annet til digitalisering, lyd- og bildeopptak i utvalgte tingretter og til dommerstillinger. For å redusere tidsbruken og køene i domstolene er det behov for et digitaliseringsløft. Bevilgningen til domstolene har økt med ytterligere 30 mill. kroner i forbindelse med tilleggsproposisjonen til Prop. 1 S (2021–2022), hvorav 25 mill. kroner er bevilget til elektronisk informasjonsutveksling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS). ESAS har etablert en effektiv, sikker og robust digital felleskomponent for utveksling av data i straffesakskjeden. Digitaliseringen skal bidra til mer effektiv saksavvikling, kortere saksbehandlingstid, økt åpenhet og mer tilgjengelige domstoler.

Det er gjennomført flere regelverksendringer for å bidra til at saker avvikles effektivt og med høy kvalitet. Endringer i straffeprosessloven mv. (aktiv saksstyring mv.) er vedtatt av Stortinget, jf. Prop. 146 L (2020–2021) og Innst. 609 L (2020–2021). Det overordnede formålet med lovendringene er å oppnå en mer effektiv og rettssikker straffesaksbehandling. Det tas sikte på at lovendringene trer i kraft 1. juli 2022. Departementet forutsetter at Domstoladministrasjonen gjør nødvendige forberedelser slik at domstolene kan ta i bruk regelverket når det settes i kraft. Dette omfatter også at Domstoladministrasjonen vil arbeide for å oppnå den kulturendring i domstolene – særlig for større straffesaker – som det er lagt opp til i lovvedtaket.

Forslag til ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte legger opp til at det i hovedsak er domstolene som behandler krav om voldserstatning i straffesaker, jf. Prop. 238 L (2020–2021). Lovendringen, hvis den blir vedtatt, medfører noe merarbeid for domstolene. Det tas sikte på at endringene trer i kraft fra 1. juli 2022. Departementet forutsetter at Domstoladministrasjonen følger opp regelendringene og forbereder ikrafttredelsen av lovendringene.

Rettsmekling bidrar til raskere, billigere og mer skånsom tvisteløsning. Det forutsettes at domstolene legger til rette for økt bruk av rettsmekling. Departementet vil i samarbeid med Domstoladministrasjonen arrangere arbeidsmøter med aktørene, tentativt våren 2022, med sikte på å identifisere ytterligere tiltak som kan bidra til å redusere sakskostnadene i domstolene.

Det pågår arbeid med forprosjektering for rehabilitering av Bergen tinghus, som videreføres i 2022. I tillegg gjennomføres prosjektet nytt tinghus i Drammen som et brukerfinansiert statlig byggeprosjekt. Departementet forutsetter at Domstoladministrasjonen følger opp byggeprosjektene, og også arbeidet med å etablere permanent grunnsikring i domstolene. Departementet kommer nærmere tilbake til prosjektene Vestfold tinghus og tinghuset i Stavanger.

Departementet legger til grunn at Domstoladministrasjonen arbeider med modernisering og utbedring av rettslokaler, også på de mindre rettsstedene.

Meld. St. 14 (2020–2021) Perspektivmeldingen 2021 understreker at offentlige tjenester må effektiviseres og utvikles i takt med at samfunnet endrer seg. Petroleumsnæringen vil framover miste mye av betydningen som vekstmotor i norsk økonomi. Samtidig står vi overfor betydelig utgiftsøkning til pensjon og eldreomsorg. Handlingsrommet i statsbudsjettet vil derfor bli trangere. Teknologisk utvikling i høyt tempo gir samtidig nye muligheter for å jobbe smartere, forebygge kostnadsdrivende hendelser og effektivisere offentlige tjenester.

4. Mål, retningslinjer og oppdrag for 2022

4.1. Mål og retningslinjer for 2022

Domstoladministrasjonen og domstolene skal bidra til å nå departementets overordnede mål om rettssikkerhet. JD viser til de generelle retningslinjene for

Domstoladministrasjonen for 2022 i Prop. 1 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022), jf. Innst. 6 S (2021–2022).

Domstoladministrasjonen skal:

- Domstoladministrasjonen skal leggje til rette for brukarorientering og utvikling i domstolane som gir reell tilgang til domstolane og riktige avgjerder til rett tid
- sørge for effektiv ressursutnytting gjennom felles praksis og større satsing på aktiv saksstyring og utnytte moglegheitene til effektiv saksavvikling som allereie ligg i lovverket
- leggje til rette for systematisk kvalitetsutvikling
- leggje til rette for at domstolane kan oppfylle måla til Stortinget for gjennomsnittleg saksbehandlingstid
- sørge for sikre og stabile IKT-løysingar i ein digital rettsprosess, der personopplysningar og annan informasjon blir behandla på ein trygg måte
- sikre systematisk og målretta rekruttering og kompetanseutvikling for leiarar og medarbeidarar i domstolane og Domstoladministrasjonen
- sikre at oppgåveløysinga i domstolane skjer i forsvarleg trygge rammer
- sikre eit godt avgjerdsgrunnlag for regjeringa og Stortinget

4.2. Oppdrag

OPPDRAG 1:	Samarbeid om felles statistikk i straffesakskjeden
Rapportering:	Tertialvis og årsrapport
Beskrivelse: Departementet ber Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet, Sekretariatet for konfliktrådene og Kriminalomsorgsdirektoratet om å videreføre arbeidet med en prognosemodell for straffesakskjeden. Departementet ber også om at Riksadvokatembetet deltar inn i dette arbeidet. Modellen skal kunne brukes til å analysere og forutse fremtidig kapasitetsbehov for de ulike aktørene i straffesakskjeden. For departementet er det viktig at modellen kan brukes i budsjettprosessen. Modellen skal også kunne benyttes til å fremskaffe sentrale indikatorer knyttet til blant annet tidsbruk i straffesakskjeden. Det skal utarbeides en plan for arbeidet med prognosemodell som skal inneholde en tentativ tidsplan bestående av sentrale milepæler og forventede gevinster av arbeidet. Frem til prognosemodellen er utarbeidet skal de omtalte virksomhetene fortsette å produsere felles statistikk for straffesakskjeden. Dette skal rapporteres til departementet i tertialrapportene og inneholde overordnet	

utviklingstrekk medfølgende analyse. Kriminalomsorgsdirektoratet leder og koordinerer arbeidet.

Plan for arbeidet med prognoserapport skal leveres i 2. tertialrapport til Kriminalomsorgsdirektoratet. Statistikk for straffesakskjeden skal rapporteres tertialvis.

OPPDRAG 2:	Statistikk og informasjon om salær og utgifter på kap. 466, post 01 og 470, post 01
Rapportering:	Sammen med årsrapporten for 2022
Beskrivelse: Det vises til oppdrag 2 i tildelingsbrevet for 2021 21. desember 2020. Videre vises det til tildelingsbrev 7. januar 2020 og supplerende tildelingsbrev 28. juni 2019. Det er behov for mer detaljert informasjon om utgiftene knyttet opp mot saksstatistikk og salærregelverket. Domstolene regnskapsfører 98 prosent av utgiftene over kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter, post 01 og om lag halvparten av de totale utgiftene over kap. 470 Fri rettshjelp, post 01 knyttet til fri sakførsel i sivile saker gjennom innvilgelse av salær til advokater, tolker, sakkyndige m.m. Departementet ber Domstoladministrasjonen prioritere arbeidet med å bedre statistikkgrunnlaget knyttet til salær i straffesaker og sivile saker med fri sakførsel. Videre bes Domstoladministrasjonen rapportere om hvilke tiltak som er iverksatt og hvilke tiltak som planlegges for å bedre statistikkgrunnlaget. Domstoladministrasjonen skal levere en rapport sammen med årsrapporten for 2022.	

OPPDRAG 3:	Økt kontroll av salær
Rapportering:	Sammen med årsrapporten for 2022
Beskrivelse: Det vises til oppdrag 3 i tildelingsbrevet for 2021 21. desember 2020, samt tildelingsbrev 7. januar 2020 og supplerende tildelingsbrev 28. juni 2019. Departementet ser behov for mer ensartet salærbehandling og kontroll av salær, jf. Domstoladministrasjonen har samlet lønn- og regnskapsfunksjonen i domstolene i én felles enhet i Trondheim. Den nye organiseringen innebærer økt kompetanse, standardisering, likebehandling og mer effektiv behandling av salær. Departementet ber Domstoladministrasjonen rapportere om hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre at utbetalingene av salærer er iht. det til enhver tid gjeldende regelverk. I tillegg skal Domstoladministrasjonen vurdere hvordan tiltakene	

har bidratt til økt kontroll av salær og effekter for regnskapsførte utgifter på kap. 466, post 01 og kap. 470, post 01.

OPPDRAG 4:	Utarbeide statistikk
Rapportering:	Sammen med årsrapporten for 2022
Beskrivelse: Riksrevisjonen peker i sin revisjon av domstolene i 2019 på at det er svakheter i oppfølgingen av domstolene. Domstoladministrasjonen har ifølge rapporten et potensial for å kunne ha mer og bedre informasjon om saksbehandlingen i domstolene. Mer komplett saksstatistikk vil gi bedre styringsinformasjon og et bedre grunnlag for oppfølgingen av domstolene og iverksetting av tiltak. Noe av styringsinformasjonen er i dag for vanskelig tilgjengelig og i for liten grad systematisert. Domstoladministrasjonen skal utarbeide en rapport som redegjør for svakheter ved dagens statistikkgrunnlag, forslag til hvordan saksstatistikken kan forbedres og hvilke tekniske justeringer som eventuelt må foretas i saksbehandlingssystemet for å muliggjøre og sikre mer komplett informasjonsgrunnlag. Det ønskelig å kunne følge en sak på tvers av instanser. For straffesaker er det ønskelig å kunne skille mellom ulike kriminalitetstyper og straffereaksjoner. For lagmannsrettene er det ønskelig med mer informasjon om ankesiling, særlig for saker med strafferamme på seks år eller mer. For sivile saker, og da særlig alminnelige tvistesaker og anke over dom, er det ønskelig med en finere sakstypeinndeling. Det vises i denne sammenheng til NOU 2020:11 pkt. 6.3. For alle typer saker bør statistikken angi rettsstedet hvor saken ble behandlet. Domstoladministrasjonen skal levere rapporten sammen med årsrapporten for 2022.	

5. Styring og kontroll i Domstoladministrasjonen

5.1. Internkontroll

Virksomhetsleders internkontrollansvar er regulert i økonomireglementet § 14. God internkontroll kan sikre at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

Departementet legger til grunn at Domstoladministrasjonen har tilfredsstillende intern kontroll, jf. § 14 i reglement for økonomistyring, slik at driften er formåls- og

kostnadseffektiv, utføres i samsvar med gjeldende lover og regler og at rapporteringen er pålitelig og nøyaktig. For å nå fastsatte mål i møte med fremtidige utfordringer, er tilfredsstillende internkontroll særlig viktig. God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning.

Som nevnt i kapittel 3, må statlige virksomheter fremover forvente strammere budsjetter. Det vil medføre krevende prioriteringer også for justissektorens virksomheter. Langsiktig planlegging, systematisk kunnskapsarbeid og god balanse mellom drift og utvikling vil fremover bli enda viktigere. Domstoladministrasjonen skal arbeide kontinuerlig for å effektivisere oppgaveløsningen, med særlig fokus på digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester.

De statlige regnskapsstandardene (SRS) gjøres obligatorisk for alle statlige virksomheter med en innføringsperiode på fem år fra 2022, jf. nærmere omtale i [rundskriv R-114](#) av 31. august 2021 fra Finansdepartementet. Domstoladministrasjonen fører regnskapet etter SRS.

Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget	
OPPDRAG 5	Domstoladministrasjonen skal, i forkant av årsrapporteringen, gjøre en overordnet, strategisk vurdering av hovedutfordringer og mulighetsrom knyttet til samfunnsoppdraget i et femårs-perspektiv. Vurderingen bør ta utgangspunkt i generelle utviklingstrekk i samfunnet (sikkerhetspolitisk utvikling, klimaendringer, demografisk utvikling, teknologisk utvikling mv.) som kan påvirke virksomhetens måloppnåelse negativt eller positivt på lengre sikt. Vurderingen skal danne grunnlag for årsrapportens kapittel 5.
Beskrivelse: Dette oppdraget er begrunnet i at JD ønsker å styrke arbeidet med den langsiktige utviklingen og styringen i justissektoren.	

5.2. Saker fra Riksrevisjonen og Sivilombudet

Merknader fra Riksrevisjonen og uttalelser fra Sivilombudet skal ha høy prioritet. Domstoladministrasjonen skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på. Oppfølgingsplanen vil være tema i styringsdialogen og skal omtales i årsrapporten.

OPPFØLGING AV SAKER FRA RIKSREVISJONEN OG SIVILOMBUDET

Rapportering:	Årsrapport
<p>Beskrivelse: Riksrevisjonen har gjennomført en undersøkelse av saksbehandlingstid og effektivitet i tingrettene og lagmannsrettene. Oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse blir tema i møtene mellom Domstoladministrasjonen og departementet, og skal omtales i årsrapporten.</p>	

6. Fellesføringer og øvrige krav fra Regjeringen

Konsulentbruk i staten

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal Domstoladministrasjonen arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. Domstoladministrasjonen skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Øke antallet lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger tilknyttet seg, der antallet lærlinger skal stå i et rimelig forhold til virksomhetens størrelse. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. Domstoladministrasjonen skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om antall lærlinger kan økes. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

I årsrapporten for 2022 skal Domstoladministrasjonen rapportere følgende:

Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag samt hvilket opplæringskontor virksomheten er tilknyttet. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må redegjøre for årsaken til dette og for hva de har gjort for å oppfylle kravene.

Sikkerhetsvurderinger i forbindelse med anskaffelser

De fleste virksomhetene i justissektoren utøver eller understøtter funksjoner som er kritiske for samfunnet, og flere har i tillegg funksjoner, infrastruktur og tjenester som er omfattet av sikkerhetsloven. Ved anskaffelser av utstyr og infrastruktur som er av vesentlig betydning for utøvelsen av slike funksjoner eller ivaretagelsen av konfidensialitet, integritet, eller tilgjengelighet i utstyr og infrastruktur som er av vesentlig betydning for tjenestene, skal virksomhetene gjennomføre særskilte og dokumenterbare

risikovurderinger før slikt materiell anskaffes fra land vi ikke har et sikkerhetsmessig samarbeid med.

7. Dialog og rapportering i 2022

7.1. Dialog 2022

Det skal avholdes to kontaktmøter mellom styret for Domstoladministrasjonen og politisk ledelse i 2022. I tillegg vil departementet ta initiativ til to møter på administrativt nivå. Formålet med møtene på administrativt nivå er å sikre god og gjensidig utveksling av informasjon mellom departementet og Domstoladministrasjonen. Dialogen mellom Domstoladministrasjonen og departementet skal være innrettet etter risiko- og vesentlighet. Det er naturlig at måloppnåelse knyttet til Stortingets mål og retningslinjer, digitalisering av domstolene og oppfølging av Riksrevisjonens undersøkelse er tema i møtene. I tillegg vil risiko være tema i møtene på administrativt nivå.

Oversikt over møter i 2022:

Beskrivelse	Dato
Administrativt møte	20. april fra kl. 13.00
Møte med politisk ledelse og styret i Domstoladministrasjonen	21. april kl. 10.00 – 11.00
Administrativt møte	1. september
Møte med politisk ledelse og styret i Domstoladministrasjonen	24. oktober kl. 13.00 – 14.00

Departementet kommer nærmere tilbake til tidspunkt for fagsamlinger med Domstoladministrasjonen.

7.2. Rapportering 2022

Dialogen mellom Domstoladministrasjonen og JD er innrettet etter risiko- og vesentlighet. Risikoperspektivet skal også integreres i virksomhetens rapportering.

Domstoladministrasjonens årsrapport for 2022 utgjør en del av grunnlaget for Justis- og beredskapsdepartementets rapportering til Stortinget om oppnådde resultater for budsjettåret 2022.

Årsrapporten skal oversendes departementet innen 15. mars 2023 og skal følge kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.6.1. Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider [Årsrapport - DFØ \(dfo.no\)](https://dfo.no)

Oversikt over rapporteringer i 2022:

Rapportering	Frist
Frist rapportering til statsregnskapet	31. januar
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer 1. halvår 2022 (revidert nasjonalbudsjett)	15. februar*
Innspill anslagsendringer 2022 revidert nasjonalbudsjett	1. mars*
Årsrapport for 2021 med årsregnskap i pdf-format	15. mars
Innspill til rammefordelingsforslaget 2023	April**
Innspill anslagsendringer statsbudsjettet 2023	Mai**
Forslag til budsjettendringer og større omprioriteringer i 2. halvår 2022 (nysaldering) + anslagsendringer statsbudsjettet 2022	15. september*
Innspill fra virksomhetene satsningsforslag og budsjettiltak 2024	Ultimo oktober**
Anslagsendringer statsbudsjettet 2024	Desember **

*Tar forbehold om endringer.

**Dato sendes ut i egen bestilling.

7.3. Behov for informasjon og øvrig rapportering

Departementet er avhengig av god informasjon for å kunne iverksette relevante tiltak og fordele ressursene i straffesakskjeden og i justissektoren for øvrig på en effektiv og god måte. Departementet har derfor behov for informasjon om resultatoppnåelse, og spesielt på områder hvor det er gitt føringer i Prop. 1 S (2021–2022). Årsrapporten og statistikken som Domstoladministrasjonen utarbeider og legger på nettsidene gir viktig informasjon og kunnskapsgrunnlag for departementet.

Gebyratsene for tjenester i domstolene skal gjennomgås og vurderes opp mot selvkost i tilknytning til den årlige budsjettprosessen, jf. R-112/15 punkt 3.1.2 og 3.2.2. Domstoladministrasjonen skal løpende holde oversikt over og synliggjøre beregninger som ligger til grunn for fastsetting av satsene. Grunnlaget for gebyrsatsene, som kostnadsutvikling, tidsstudier o.l. skal oppdateres når det er nødvendig for å foreta en forsvarlig vurdering av selvkost for gebyrene.

Norge er bundet av en rekke internasjonale konvensjoner og forplikter å rapportere på Norges oppfølging av disse gjennom rapporter og høringer. Det forutsettes at Domstoladministrasjonen bistår departementet med å svare ut våre forpliktelser, herunder levere materiale og delta i møter når det er nødvendig.

7.4. Regelverksarbeid

Det bes om at Domstoladministrasjonen, etter dialog med departementet, ved behov utarbeider utkast til høringsnotat på enkelte områder. Videre vil det bli behov for at Domstoladministrasjonen gjør utredninger av økonomiske og administrative konsekvenser ved regelverksarbeid.

7.5. Anslagsendringer regelstyrte poster

I henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 3.2.1 skal alle bevilgninger være basert på realistiske anslag over utgifter og inntekter. Departementet har behov for innspill fra Domstoladministrasjonen til anslagsendringer på enkelte regelstyrte poster. Dette gjelder:

- Kap. 410 Domstolene, post 21 Spesielle driftsutgifter
- Kap. 410 Domstolene, post 22 Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, kan overføres
- Kap. 3410 Domstolene, post 01 Rettsgebyr
- Kap. 3410 Domstolene, post 02 Saks- og gebyrinntekter, jordskiftedomstolene
- Kap. 3410 Domstolene, post 04 Vernesaker, jordskiftedomstolene
- Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 01 Driftsutgifter
- Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m., post 01 Driftsutgifter
- Kap. 470 Fri rettshjelp, post 01 Driftsutgifter
- Kap. 475 Bobehandling, post 01 Driftsutgifter

Domstoladministrasjonen skal med utgangspunkt i siste tilgjengelige regnskapstall og forventet utvikling beregne forventede utgifter og inntekter (anslag) på postene nevnt over. Anslagsendringene skal ta utgangspunkt i saldert budsjett.

Grunnlagsberegningene skal være etterprøvbare. Det må komme tydelig frem hva endringene skyldes, med forklaring på om det f.eks. gjelder endrede kostnader per enhet eller antall enheter, lovendringer mv.

Departementet tar forbehold om eventuelle tilleggsbestillinger eller justerte frister ved endrede behov.

7.6. Forklaringer til statsregnskapet

Domstoladministrasjonen rapporterer til statsregnskapet etter kontantprinsippet. Domstoladministrasjonen avlegger virksomhetsregnskapet etter SRS, jf. bestemmelsene pkt. 3.4.1.

Domstoladministrasjonen skal redegjøre for vesentlige avvik mellom bevilgning og regnskap i henhold til særskilt frist. Dette gjelder også der Domstoladministrasjonen har fullmakt til å regnskapsføre på kapitler og poster. Redegjørelsen skal gis på postnivå og på grunnlag av endelig bevilgningsregnskap etter eventuelle omposterings. Det skal gjøres rede for sammenhengen mellom overskridelse på utgiftspost og tilsvarende merinntekt på inntektspost.

8. Budsjettrammen og fullmakter for 2022

8.1. Budsjettrammen

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember 2021 stilles følgende midler til disposisjon for Høyesterett i 2022:

Kap. 61		(i 1 000 kroner)
Post		
01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410, post 01</i>	125 332
Sum kap. 61		125 332

Følgende endringer er innarbeidet i budsjettrammen til Høyesterett for 2022, kap. 61, post 01:

- Bevilgningen er redusert med 108 000 kroner, reduksjon av reisekostnader.
- Bevilgningen er økt med 1,7 mill. kroner som følge av ny premiemodell for pensjon.
- Bevilgningen er økt med 0,7 mill. kroner til lønnsøkning til dommere i Høyesterett.
- Bevilgningen er økt med 0,6 mill. kroner til en utreder i Høyesterett, knyttet til EØS-rettslige spørsmål.

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 15. desember stilles følgende midler til disposisjon for Domstoladministrasjonen og domstolene i 2022:

Kap. 410		(i 1 000 kroner)
Post 01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 61, post 01</i>	2 909 922
Post 21	Spesielle driftsutgifter	88 110
Post 22	Vernesaker/sideutgifter, jordskiftedomstoler, <i>kan overføres</i>	2 777
Sum		3 000 809

Kap. 3410		(i 1 000 kroner)
Post 01	Rettsgebyr	259 495
Post 02	Saks- og gebyrinntekter jordskiftedomstolene	25 543
Post 03	Diverse refusjoner	2 000
Post 04	Vernesaker jordskiftedomstolene	2 426
Sum		289 464

Følgende endringer er innarbeidet i budsjettrammen til Domstoladministrasjonen for 2022, kap. 410, post 01:

- Bevilgningen er økt med 38,9 mill. kroner som følge av ny premiemodell for pensjon.
- Bevilgningen er økt med 20 mill. kroner til embetsdommerstillinger i domstoler med få embetsdommerstillinger.
- Bevilgningen er økt med 30 mill. kroner til digitalisering, hvorav 25 mill. kroner til ESAS, jf. omtale under.
- Bevilgningen er økt med 14,9 mill. kroner til dommerlønsreguleringer.
- Bevilgningen er redusert med 25 mill. kroner som følge av at midlene til lyd- og bilde var en engangsbevilgning i 2021.
- Bevilgningen er redusert med 4,28 mill. kroner pga. reduserte reiseutgifter som følge av pandemien.
- Bevilgningen er redusert med 7,3 mill. kroner som følge av konsekvensjustering digitale domstoler II.
- Bevilgningen er redusert med 0,6 mill. kroner til en utreder i Høyesterett.
- Bevilgningen er økt med 4,8 mill. kroner som følge av endringer i straffeprosessloven som trer i kraft 1. juli 2022.
- Bevilgningen er økt med 0,7 mill. kroner som følge av at Domstoladministrasjonen tar over oppgaver for Brønnøysundregisteret i forbindelse med gebyrinnkreving i tvangssaker.
- Bevilgningen er økt med 1,6 mill. kroner som følge av ny lov om voldserstatning.

Hurtigbehandling i Oslo tingrett

Midlene til domstolene til videreføring av prosjektet med hurtigbehandling av straffesaker i Oslo tingrett ligger inne i rammen som følge av at prosjektet fra 2021 ble en permanent ordning, jf. Prop. 1 S (2020–2021).

Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS III)

Det er bevilget 25 mill. kroner samlet på kap. 410, post 01 til prosjektet Elektronisk samhandling mellom aktørene i straffesakskjeden (ESAS III). De tildelte midlene skal brukes til å fortsette arbeidet med å videreutvikle automatisering og digitalisering av den

elektroniske informasjonsutvekslingen mellom aktørene i straffesakskjeden. Domstoladministrasjonen skal stille deler av midlene til disposisjon for de øvrige berørte virksomhetene i form av belastningsfullmakt og i tråd med fordelingen i prosjektplanen, jf. eget supplerende tildelingsbrev. Det er videre lagt til grunn at Domstoladministrasjonen, Politidirektoratet og Kriminalomsorgsdirektoratet skal dekke noen utgifter innenfor egen ramme i form av interne fagressurser, IKT-ressurser mv, jf. supplerende tildelingsbrev.

Tildeling over andre budsjettkapitler

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter, post 01

Departementet tildeler Domstoladministrasjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter som gjelder godtgjørelse og tapt arbeidsfortjeneste til meddommere, lagrettemedlemmer, enkelte sakkyndige, vitner, rettsvitner m.m og deres reiseutgifter. Videre har Domstoladministrasjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter knyttet til tolker i sivile saker der partene har krav på tolk. Bevilgningen på posten er på til sammen 275 251 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som regnskapsfører på denne posten, og kan regnskapsføre inntil 264 mill. kroner på posten i 2022.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m., post 01

Departementet tildeler Domstoladministrasjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter til juridisk bistand i straffesaker til personer som har rett til advokatbistand i medhold av straffeprosessloven kap. 9 og 9 a. Bevilgningen på posten er på til sammen 1 255 953 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som regnskapsfører på denne posten, og kan regnskapsføre inntil 1 235 mill. kroner på posten i 2022.

Kap. 470 Fri rettshjelp, post 01

Departementet tildeler Domstoladministrasjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter til advokat, sakkyndige og meddommere m.m. i saker der det er gitt fri sakførsel etter reglene i lov om fri rettshjelp på kap. 470, post 01. Samlet bevilgning på post 01 er 704 255 000 kroner. Domstoladministrasjonen og domstolene er blant aktørene som regnskapsfører på denne posten, og kan regnskapsføre inntil 283 mill. kroner på posten i 2022.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar, post 71, overslagsbevilgning

Departementet tildeler Domstoladministrasjonen fullmakt til å regnskapsføre utgifter på kap. 471, post 71 Statens erstatningsansvar. Kap. 471, post 71 kan benyttes når staten blir dømt til, eller har inngått forlik om å betale erstatning fordi staten er ansvarlig etter ulovfestede eller lovfestede erstatningsrettslige regler. Kap. 471, post 71 kan også benyttes til dekning av en motparts sakskostnader og til å dekke forsinkelsesrenter som påløper frem til en måned etter at en dom ble rettskraftig. Utbetaling av erstatning i kontraktsforhold kan ikke regnskapsføres på posten. Finnes det andre budsjettposter som er ment å dekke de aktuelle utgiftene, skal erstatningsutbetalingene ikke regnskapsføres

på kap. 471, post 71. Ved regnskapsføring av kap. 471, post 71 skal virksomheten følge retningslinjene gitt i rundskriv G-01/2017.

Samlet bevilgning på post 71 er på 119 798 000 kroner i 2022. Domstoladministrasjonen er én av flere aktører som regnskapsfører på posten.

Kap. 475 Bobehandling, post 01, overslagsbevilgning

Domstoladministrasjonen er tildelt fullmakt til å regnskapsføre statens ansvar for utgifter til konkursbehandling i tilfeller hvor boet eller den som begjærer konkurs (rekvirenten) ikke dekker utgiftene. Dette er regelstyrte utgifter etter konkursloven § 73. Bevilgningen på posten er på til sammen 159 910 000 kroner.

8.2. Delegering av fullmakter iht. Stortingets budsjettvedtak

Det vises til Innst. 6 (2021–2022), romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter. Følgende fullmakter delegeres til Høyesterett:

- Overskride bevilgningen over kap. 61, post 01 mot tilsvarende merinntekter over kap. 3061, post 03.

Det vises til Innst. 6 (2021–2022), romertallsvedtak II Merinntektsfullmakter. Følgende fullmakter delegeres til Domstoladministrasjonen:

- Overskride bevilgningen over kap. 410, post 01 mot tilsvarende merinntekter over kap. 3410, post 02 og 03.
- Overskride bevilgningen over kap. 410, post 22 mot tilsvarende merinntekter over kap. 3410, post 04.

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift. Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

8.3. Delegering av fullmakter i henhold til Bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet inneholder en del fullmakter for Kongen til å gjøre unntak fra eller utfylle bevilgningsreglementets bestemmelser. I rundskriv R-110 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker.

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene skal brukes.

Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt.

Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i bevilgningsreglementet.

Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis Domstoladministrasjonen fullmakt til nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftinger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-102](#)) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets [rundskriv R-101](#)). Føringen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på fem prosent ikke overskrides.

Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6, 2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid Domstoladministrasjonen fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.

- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover budsjettåret.

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 13. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel (§ 11, 4. ledd, nr. 2)

Det følger av hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Domstoladministrasjonen gis fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride en utgiftsbevilgning. Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 gis det adgang til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer. Som en prøveordning har Stortinget for perioden 2021–2022 utvidet innsparingsperioden til fem år. Finansdepartementet har fastsatt nærmere retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål. Det vises til rundskriv R-110 punkt 2.6.

Domstoladministrasjonen må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til JD om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin.

Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgningen under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår.

Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet.

Domstoladministrasjonen sender søknad til JD i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av Domstoladministrasjonen før departementet gir beskjed om det gjennom tillegg til tildelingsbrev.